

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DE GIRONA
DE LA LLIGA D'ASSOCIACIONS DE MÚSICA

CURS X - CONCERT V
NÚMERO 93 DE LA SÈRIE

CHOR DE
MESTRES
DE MORÀVIA

Director: Mtre. FERRAN VACH

TEATRE MUNICIPAL

DIMECRES, 20 GENER 1932. - A LES 10 DE LA NIT.

MINISTERIO
DE CULTURA

CHOR DE MESTRES DE MORAVIA

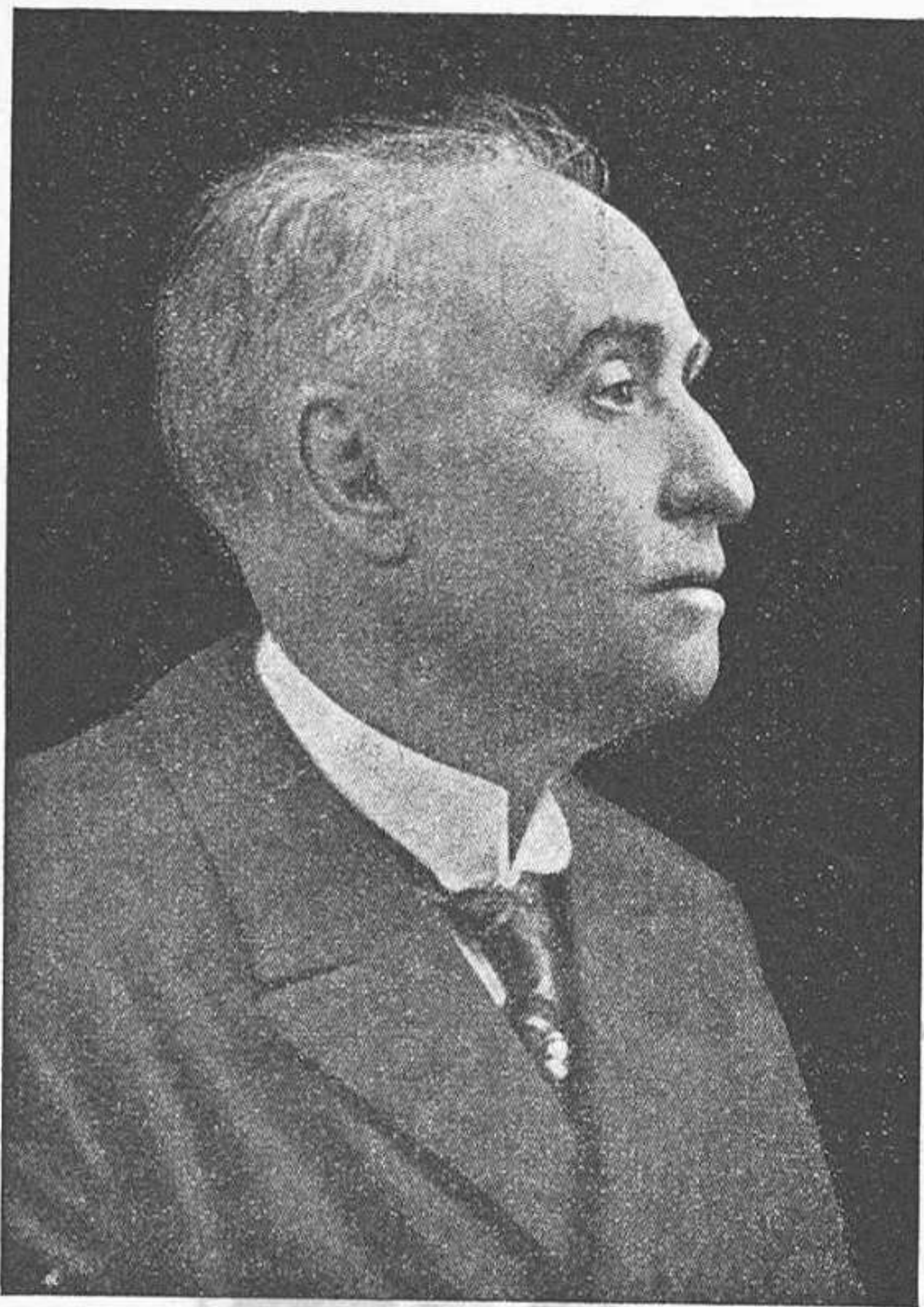
60 CHORISTES

◆

Director:
Mtre. FERRAN VACHS

MINISTERIO
DE CULTURA

El professor Ferran Vach, mestre concertador de l'Associació Choral de Mestres de Moràvia.

MINISTERIO
CULTURA

B Bilbao, S Santander, G Gijón,
O Oporto, L Lisboa, M Madrid,
R Reus, T Tarragona, B Barcelona,
M Manresa, F Figueres, G Girona.

L'“Associació Choral de Mestres de Moràvia” va fundar-se a la ciutat de Kromeriz en 1903, estant aleshores integrada per ex alumnes de la Normal de Mestres de dita ciutat.

El seu fundador és el senyor Ferran Vach, fill d'una rànica família de notables músics, ex catedràtic de les Escoles Normals de Mestres de Kromeriz y Brno, i també professor del Conservatori de Música de Brno, capital de Moràvia; el qual, a més de la seva activitat de conductor de la massa coral, s'ha distingit com a notable compositor d'obres corals i simfòniques. La seva labor principal, però, així com la seva missió vital, ha estat la consagració constant al front del Chor durant 29 anys de treball ininterromput.

Integrada avui per seixanta coristes, tots ells mestres nacionals en servei actiu, disseminats pels més apartats recòns de Moràvia, aquest conjunt és considerat unànimement per la crítica europea com la millor entitat vocal de Txecoslovàquia. No cal sinó repassar l'enorme feix de judicis crítics publicats pels diaris i revistes més representatius de França, Itàlia, Alemanya, Rússia, Anglaterra, Polònia, Iugoeslàvia, etc., per a convercer-se'n: tots ells estan curulls d'elogis, classificant els concer-

tistes com el més alt que s'ha registrat fins a la data en cant vocal.

En el transcurs dels seus 29 anys d'existència, el Chor de Mestres de Moràvia ha actuat en tots els Estats d'Europa, ultrapassant de 800 el número dels concerts públics que porta celebrats fora del seu país. Ve per primera vegada a Espanya, on donarà, en el present mes de gener, 16 concerts, la meitat dels quals tindran lloc a Catalunya.

Darrerament l'"Associació Choral de Mestres de Moràvia" ha estat distingida amb un important donatiu en metàl·lic, per part del President de la República, i també amb el premi d'honor de la fundació artística "Svatobor" que, a Txecoslovàquia, únicament s'atorga com a premi dels més alts i destacats mereixements culturals o artístics.

ACTUACIÓ A L'ESTRANGER

- 1905.—*Austria*: Viena.
1906.—*Alemanya*: Munich, Nuremberg, Leipzig, Berlin, Dresde.
1907.—*Alemanya*: Leipzig, Dresde.
Iugoeslàvia: Zagreb, Ljubljana.
1908.—*França*: París, Nancy.
Suïssa: Zurich.
1911.—*Austria*: Viena.
1912.—*Hongria*: Budapest, Raab.
Polònia: Cracòvia.
1913.—*Rússia*: Petrograd, Moscou, Kiev.
1919.—*Anglaterra*: Londres.
França: París.
Suïssa: Ginebra, Berna, Zurich.

- 1923.—*Itàlia*: Udine, Treviso, Venècia, Milano, Torino, Bologna, Florència, Roma, Nàpols, Palerm, Perugia.
- 1925.—*França*: Estrasburg, Belfort, Mulhouse, Dijon, Beziers, Montpellier, Cette, Marsella, Niça, Nimes.
Itàlia: Gènova, Roma.
- 1927.—*Alemanya*: Francfort s. Main.
- 1928.—*Iugoeslàvia*: Belgrad, Zagreb, Sarajevo, Ljubljana.
- 1929.—*Alemanya*: Berlin.
- 1932.—*Portugal*: Oporto, Lisboa.
Espanya: Bilbao, Santander, Gijón, Madrid, Tarragona, Reus, Manresa, Girona, Figueres i Barcelona.

En la majoria d'aquestes capitals, el Chor hi ha donat dos o tres concerts seguits, repetint l'actuació en anys successius.

CRÍTiques ESTRANGERES

FRANKFURTEN GENERALANZEIGER. —

Francfort s. Main, 25 agost 1927:

L'actuació d'aquest notabilíssim Chor, que havia despertat ja, en el Festival Internacional de Praga, la major admiració dels pèrits musicals, ha estat acollida novament entre nosaltres amb el millor entusiasme i el més gran dels èxits. Hem pogut comprobar una altra vegada que aquest Chor txec resulta insuperable en quant a la selecta bellesa i precisió del material vocal, la precisió rítmica, la seguretat d'entonació, l'afinació impecable i la cultura en la dicció.

BERLINER MONGENPOST. — Berlin, 13 de novembre de 1929:

L'“Associació Choral de Mestres de Moràvia” tornà a palesar una altra vegada les seves excel·lents aptituds. El més característic d'aquest conjunt admirable és la perfecta cohesió, la plenitud acústica i la bellesa sense parió del so. La precisió rítmica és perfecta i un no sap si admirar més els seus atronadors *fff* o els *ppp* delicadíssims.

* * *

DIE ZEIT, Viena, 15 de novembre de 1911:

El mèrit millor, entre els molts mèrits, d'aquest admirable orfeó és l'admirable delicadesa de so, tant en la dicció com en la concepció. En quant a la fina graduació de matisos, el dibuix onomatopèic i la disposició del colorit acústic, aquest Chor no té rival. A això cal afegir, encara entre moltes altres qualitats, la puresa d'entonació, la dicció exemplarment nivellada i el material vocal de saturada potència acústica. Les seves interpretacions queden profundament gravades en l'esperit de l'auditori amb una força subjugadora.

* * *

LE MATIN. — París, 29 d'abril de 1908:

El resultat aconseguït per aquest Chor d'altíssima categoria, en el concert que donà al Teatre Chatelet, ha estat excellentíssim i ha produït profunda impressió. Les seixanta veus molt ben triades, segures, harmonioses i límpides s'uneixen amb incomparable cohesió per a formar el més perfecte registre d'orgue que hom pugui imaginar-se. El seu èxit fou total, complet, definitiu.

DAILY TELEGRAPH. — Londres, 27 de maig de 1919:

Llur manera de cantar és veritablement prodigiosa, tant pel que afecta a la policromia dinàmica com al seu vol rítmic. Aquella dinàmica policroma és tan meravellosa i potent que amb perfecció suma i sense el més lleu esforç pot reproduir tots els maticos, des del més dolç *ppp* al més furiós *fff*. El seu art ha ofert als auditors moments massa curts, però prou llargs per a restar inoblidables.

* * *

TRIBUNA. — Roma, 30 de gener de 1923:

Aquests seixanta cantaires dirigits amb precisió infalible pel mestre Vach que ahir donaren un concert inoblidable en l'Augusteum, formen un conjunt de veritables aristocrates de l'art de cantar. Es un dels Chors més perfectes de tots els que fins ara hem oït.

* * *

RUSKIA VIEDOMOSTI. — Moscou, 13 de desembre de 1913:

Els resultats obtinguts per aquesta imponente massa choral ens semblen fins i tot increïbles. Quina riquesa de matisos i detalls dinàmics; quina precisió rítmica; quina perfecció en l'afinació; quina fermesa de dicció! En quant a virtuosisme, el Chor és tan exemplar per no dir més, com el mateix famós Quartet Txec. Díficilment podria trobar-se en tot Europa un conjunt artístic tan perfecte! La seva mestria soptà inclús als nostres músics russos, que tenen motiu de vanar-se i enorgullir-se de la fama de primacia en el món dels

seus chors: el Sinodal i el de l'Opera Imperial Russa. Seria, però, erroni d'imaginar-se que aquest Chor representa quelcom mecànicament perfecte, perquè no es tracta pas d'una màquina, sinó d'un organisme viu, del qual es destaca el factor psicològic més que cap altre.

* * *

SIGNALE. — Leipzig, 25 d'abril de 1907:

Confesso que mai no he estat testimoni, a Leipzig, d'un entusiasme semblant al que provocaren els orfeonistes txecs. L'ur disciplina és insuperable: el més sublim que el poder humà és capaç d'assolir. Sembla impossible que es pugui arribar a un grau de perfecció tan elevat. Fou una vetllada superba, inoblidable.

MINISTERIO
DE CULTURA

Con los álbums de discos LA VOZ DE SU AMO tendrá en todo momento a su disposición la música de los grandes maestros, interpretada siempre por artistas de reconocida fama.

	Con álbum regalo	Ptas.
<i>La Walkyria</i> (Wagner) - Opera completa... ..		196
<i>La Bohème</i> (Puccini) - Opera completa... ..		149'50
<i>Rigoletto</i> (Verdi) - Opera completa... ..		172'50
<i>Septimio</i> (Beethoven)... ..		70
<i>Missa Solemnis</i> (Beethoven)		168
<i>Semana Santa en Sevilla</i> (Miserere, Seises y Saetas)		103
<i>El Amor Brujo</i> (De Falla)		62
<i>La Procesión del Rocío</i> (Turina)		62
<i>Parsifal</i> (Wagner) - Acto III		112
<i>Aida</i> (Verdi) - Opera completa en dos albums		266
<i>Bohemios</i> (Vives) - Zarzuela		57'50
<i>El Crepúsculo de los Dioses</i> (Wagner) - Opera en dos albums		224
<i>El Dúo de la Africana</i> (Caballero) - Zarzuela... ..		57'50
<i>Los Maestros Cantores</i> (Wagner) - Opera		140
<i>La Viejecita</i> (Caballero) - Zarzuela		46
<i>Gigantes y Cabezudos</i> (Caballero) - Zarzuela		46
<i>Tosca</i> (Puccini) - Opera completa		161
<i>Pagliacci</i> (Leoncavallo) - Opera completa		103'50
<i>La Alegría de la Huerta</i> (F. Chueca) - Zarzuela		46
<i>Cavalleria Rusticana</i> (Mascagni) - Opera completa... ..		103'50
<i>Madama Butterfly</i> (Puccini) - Opera completa		184
<i>Molinos de Viento</i> (Pablo Luis) - Zarzuela		57'50
<i>El Rey que rabió</i> (Chapí) - Zarzuela		92
<i>Cantos Gregorianos</i>		168
<i>Homènjaje a los Hermanos Quintero</i>		51
<i>Faust</i> (Gounod) - Opera completa en dos albums		230
<i>Il Trovatore</i> (Verdi) - Opera completa		210
<i>La Princesa del Dóllar</i> (L. Fall) - Selección		57'50
<i>Granada - Zambras Gitanas</i> (Cuadro gitano "La Coja")		42'50
<i>Granada - Música Española</i> (A. Barrios)		34
<i>Montserrat - El Monasterio y su Escuela de Música</i>		76'50
<i>La Viuda Alegre</i> (Franz Lehár)		34
<i>Los Claveles</i> (Sevilla, Carreño y Serrano) - Zarzuela		34
<i>La Traviata</i> (Verdi) - Opera completa		149'50
<i>El Conde de Luxemburgo</i> (Franz Lehár)		51

Los discos LA VOZ DE SU AMO se venden exclusivamente en establecimientos acreditados.

LA VOZ DE SU AMO

NOTA SOBRE ELS AUTORS TXECS I LLURS OBRES DEL PROGRAMA

JOSEP NESVERA.— Nat en 1842, a Praskolesy (Bohèmia); mort en 1914, a Olomouc. — Va emprendre la carrera del magisteri, i cursà al mateix temps els estudis musicals. Aviat li fou conferida la plaça de mestre de capella en una de les esglésies de Praga. Posteriorment fou mestre de capella de l'església episcopal de Králové Hradec i de la catedral de Olomouc. Notable compositor de música religiosa, les obres més remarcables del qual, en aquest gènere, són l'oratori *Job* (estrenat a Praga l'any anterior a la seva mort), diverses *Misses*, i un *De profundis* per a solos, cor i orquestra. Compongué també amb gran encert música profana, entre la qual s'han de citar dues *Òperes*, diversos estudis, danses i altres peces per a piano, un *Concert* per a violí, una *Suite* i una *Simfonia* per orquestra i diverses cançons txeques, entre les quals ha adquirit justa fama titulada «A Moràvia», que és un cant de lloança a les belleses d'aquesta terra.

JOSEP BOHUSLAV FOERSTER.— Nat a Praga en 1859. — Es fill d'un famós mestre de capella de Praga. En la seva ciutat natal alternà l'estudi de les ciències naturals amb el de la música, que cursà en el Conservatori. A Hamburg, on es traslladà ja casat, fou crític musical d'un dels primers diaris i, des de 1901, professor del Conservatori. Després es traslladà a Viena, ocupant també una càtedra en el Nou Conservatori d'aquesta capital. En 1918 tornà a establir-se a Praga, on encara resideix, ingressant aquell mateix any en el professorat del Conservatori del qual és actualment Director. Milita amb relleu ben destacat en el nucli de compositors de transició entre el clàssic nacionalista txec i el modern, els representants més genuïns del qual són Smetana, Dvorak, Novák i Suk. Té escrites dues *Simfonies* (que Mahler estrenà a Hamburg), dos *Poemes simfònics*, tres *Suites*, una obertura dramàtica en *do menor*, la *Fantasia eslava*, la *Llegenda de la felicitat* i moltes obres de música de càmera i nombrosos chors per a veus d'home, tots ells notabilíssims. L'obra que serà interpretada pel Chór de Moràvia «Caminant», és inspirada en la visió de l'enterrament d'una donzella. Per un camí aspre i ferèstec avença el seguici; les fulles seques cauen lentament damunt el cos inerme, mentres al lluny una campana planyívolament deixa sentir el seu lúgubre cant.

V. B. AIM. — Nat en 1886 a Rovné (Bohèmia). — Estudià el piano i l'orgue en el Conservatori i la Universitat de Praga, i molt aviat es distingí com a director de diverses masses corals i en particular com a mestre del cèlebre «Chor Tipografia», orfeó de Praga, davant del qual feu quatre viatges triomfals per Alemanya. Actualment és Inspector de l'ensenyança musical en les Escoles nacionals de Praga. Pertany, com a compositor a l'escola de Novak i els seus chors per a veus d'home, de dona i mixtes figuren en els programes de tots els orfeons txecs i de moltes altres masses corals de fora del seu país. «Desesperació» és el títol d'aquesta cançó que ens faran sentir els choristes txecs; cançó plena d'un anguniós pressentiment de la mort que va apropant-se.

ANTONI DVORAK. — Nat en 1841, a Nelahovez (Bohèmia); mort en 1904, a Praga. — Amb Smetana, Dvorak és la figura de més relleu entre els compositors bohemis. La seva obra és molt considerable; la numerada solament arriba a la xifra de 111 composicions, sense comptar les nou òperes, algunes de les quals s'han ja representat a Barcelona. La seva popularitat li pervé de les obres

de càmera i simfòniques (la Simfonia del Nou Món és coneguda de tots els filharmònics) especialment; però entre la seva vasta producció es comprenen els gèneres més variats, entre els quals figuren diverses cançons populars, i composicions religioses, les més notables de les quals són el *Stabat Mater*, el *Requiem* (op. 89) i l'oratori *Santa Ludmila*. «Festí», la cançó d'aquest autor que integra el programa, és un cant humorístic d'un pardal, nou ric fabricant de cervesa que ha convidat els seus amics a una festassa, al final de la qual treu a dansar el mussol, amb tan mala fortuna que li trepitja lleument el peu. Altívol i ressentit, al mussol li manca temps per a plànyer-se'n als seus companys, que obliguen al pobre pardal a tornar a seure amb el cap sota l'ala.

FREDERIC SMETANA. — Nat en 1824, a Litomyal; mort en 1884, a Praga. — El més cèlebre dels compositors txecs i el fundador de l'escola nacional i creador de l'òpera txeca, fou alumne de Proksch, a Praga, i de Liszt. Fundà a Praga una acadèmia de música. En 1856 era director d'orquestra de la Societat Filharmònica de Góteborg, Suècia. Després d'una gran tournée de concerts regressa a la seva pàtria; en 1866 és nomenat director d'orquestra del Teatre de Praga. En 1874, completament sord, es retirà al camp on continua component; perd la raó en els darrers mesos de la seva vida essent internat a un manicomi, on morí. Partidari de les tendències neoromàntiques, va dedicar-se a la composició de poemes simfònics i altres obres afegint a l'element folklòric les formes musicals del segle XIX, reconeixent-se en la majoria de les obres de joventut la influència de Schumann i Liszt. És un cultivador entusiasta de la música de programa, en un sentit de transacció. Les seves obres són totes inspirades en un pensament expressiu, sigui la traducció d'un estat d'ànima o d'un sentiment (quartet «Escenes de ma vida») o bé en un propòsit descriptiu (poemes «De ma pàtria»). Tots els assumptes de les seves òperes es refereixen a episodis i tradicions del poble bohemí; els llibres estan escrits en txec, i en llurs melodies i composicions acut sovint als temes dels cants i ritmes populars. Ultra de les òperes, la personalitat de Smetana es destaca en moltes altres obres de càmera i simfòniques i entre elles en el cicle dels sis poemes *Na Vlast*. Entre les composicions corals que deixà escrites sobresurt «El cant del llaurador», que és un himne glorificant l'activitat de pagés txec, veritable benefactor del seu poble; en ell hom sent el cruixir de les fals (imitat per les veus), el soroll de les garbes que s'apilen, i així es glorifica el fill rústec, però útil, de la pàtria.

PAU KRIZKOVSKY. — Nat en 1820 a Holasovice (Silèsia txeca); mort en 1885, a Brno. — Religió de l'Ordre dels Agustins i director de la Capella de l'Església Metropolitana d'Olemouc, pertanyia a una família de músics. Harmonitzà un gran nombre de cançons populars. Fou un notable director de cors i un entusiaste propagador de la música, fundant a Brno dues importants societats filharmòniques, una txeca i l'altra alemanya. Més tard, l'autoritat eclesiàstica li prohibí la composició d'obres profanes i per això es dedicà completament a la música sagrada, component entre altres importants obres un *Requiem*, dos *Tedeums*, un *Ofertori*, un *Gradual* i diverses *Lletanies*. Krizkovsky fou el primer músic txec de l'època del renaixement musical i les seves obres tingueren una gran influència sobre Smetana i els altres compositors. L'obra que consta al programa és un cant amorós, com el seu mateix títol ja indica: «Una prova d'amor». Un minyó ofereix a l'estimada un tendre brot de perera i un altra de pomer mentres, radiant de satisfacció, contempla encisat la seva bellesa.

VITEZSLAV NOVAK. — Nat en 1870, a Kamenice. — Novak, amb Foerster i Suk, figura al cap dels moderns compositors bohemis. Com el mateix uk, fou deixeble de Dvorak i tots dos passen com a consumats mestres de la

ALGUNOS DATOS SOBRE LA ASOCIACIÓN CORAL DE MAESTROS DE MORAVIA

La Asociación Coral de Maestros tiene su origen en Moravia, donde por primera vez se estableció en la ciudad de Kromeríz, siendo integrada entonces por los ex-alumnos de la Normal de Maestros.

El fundador de la entidad coral de Moravia, es don Fernando Vach, hijo de una rancia familia de notables músicos, ex-catedrático de la Escuela Normal de Maestros en Kromeríz, luego en Brno, y por último, profesor del Conservatorio de Brno, capital de Moravia. Además de su actividad como director del coro, el profesor Vach se distinguió también como notable compositor de obras corales y sinfónicas. Su labor principal, y a la par su misión vital, consiste en que, desde hace 28 años, está al frente de la Asociación que nos ocupa.

La Asociación Coral de Maestros de Moravia es una masa coral integrada por 60 hombres, considerándosela, a juzgar por las más autorizadas críticas, como la mejor entidad coral en toda la República Checoslovaca. Las críticas publicadas por los diarios más representativos de Francia, Italia, Alemania, Rusia, Inglaterra, Polonia, Yugoslavia, etc., tributan los mayores elogios a los concertistas moravos, clasificándolos, unánimemente, como lo más superior que se registró, hasta la fecha, en el canto coral.

En el transcurso de los 28 años de su existencia, la Asociación, que viene actuando en todos los Estados de Europa, llegó a interpretar 271 composiciones corales, obras de los compositores más afamados, nacionales y extranjeros, habiendo actuado, en conjunto, en 720 conciertos.

Todos los miembros de la Asociación son maestros nacionales en servicio activo, diseminados en todos los rincones de Moravia, y el canto coral lo cultivan por pura afición y amor entusiasta al arte musical. Los ensayos que se efectúan regularmente en Brno o en Prerov, suponen un recorrido total de 6.000 kilómetros, en trayecto ferroviario, por parte de los orfeonistas.

Actuación de la Asociación Coral de los Maestros de Moravia en el extranjero:

1905.—Austria: Viena.

1906.—Alemania: Munich, Nuremberg, Leipzig, Berlín, Dresde.

1907.—Alemania: Leipzig, Dresde.
Yugoeslavia: Zagreb, Ljubljana.

1908.—Francia: París, Nancy.
Suiza: Zurich.

1912.—Hungría: Budapest, Raab.
Polonia: Cracovia.

1913.—Rusia: Petrogrado, Moscou, Kiev.

1919.—Gran Bretaña: Londres.

Francia: París.

Suiza: Ginebra, Berna, Zurich.

1923.—Italia: Udine, Treviso, Venecia, Milano, Torino, Bologna, Florencia, Roma, Nápoles, Palermo, Perugia, Ancona.

1925.—Francia: Estrasburgo, Belfort, Mulhouse, Dijon, Montpellier, Beziere, Cete, Marseille, Nice, Nimes.

Italia: Génova.

1927.—Alemania: Francfort d. M.

1928.—Yugoeslavia: Belgrado, Zagreb, Sarajevo, Ljubljana.

1929.—Alemania: Berlín.

SELECCIÓN DE CRÍTICAS SOBRE LA ASOCIACIÓN CORAL DE MAESTROS DE MORAVIA

Frankfurter Generalanzeiger, Francfort del Mein, 25 de agosto de 1927.

Las ejecuciones de este coro, integrado por unos 60 miembros, habían despertado ya en el Festival Musical Internacional de Praga la mayor admiración de los peritos musicales. Hemos podido comprobar una vez más que este coro checo resulta insuperable en cuanto a la selecta belleza y nivelación del material vocal, la precisión rítmica, la seguridad de la entonación y, por último, la cultura en la dicción.

A. H.

Berliner Morgenpost, Berlín, 13 de noviembre de 1928.

La Asociación Coral de los Maestros de Moravia volvió a probar una vez más sus excelentes aptitudes, bajo la dirección de su fundador el profesor Vach. Lo característico de este coro es su plenitud acústica y su belleza sin igual del sonido. Una precisión rítmica, los crescendos desde el *ppp* hasta el *fff*; uno no sabe en qué fijar el oído, qué admirar más.

J. KFR.

Die Zeit, Viena, 15 de noviembre de 1911.

La Asociación Coral de Maestros de Moravia. El mérito de este espléndido orfeón es su admirable delicadeza, tanto en la dicción como en la concepción. En cuanto a la fina graduación de matices, el dibujo onomatopéyico y la disposición del colorido acústico, este coro no tiene rival. A ello hay que agregar sus méritos genuinamente musicales: la limpidez de la entonación, una dicción ejemplarmente nivelada y un material vocal de saturada potencia acústica. Todo número del programa, ejecutado de memoria, ofrece un redondeado cuadro poético que queda grabado profundamente en el espíritu del oyente, un cuadro de rara plasticidad y de una fuerza subyugadora.

Evènement, París, 29 de abril de 1908.

Los orfeonistas moravos dieron ayer un concierto vocal en el teatro Châtelet. El resultado que consiguieron, merced a su método irreprochable, ha sido excelente y de profunda impresión. Un goce muy especial nos preparó el arte sorprendente de estos aficionados que de una vez alcanzaron un éxito incomparable. Era un conjunto de 50 cantantes, cuyas voces, armónicas, seguras y límpidas, uníanse formando el más perfecto registro de órgano que podemos imaginarnos. Su éxito fué interminable.

Monde Musical, París, 15 de mayo de 1908.

La Asociación Coral de Maestros de Moravia merece admiración por el innato amor a la música que anima a estos artistas excelentes. Unido a las admirables voces de estos entusiastas, capaces de reproducir de memoria aun los coros más complicados, su arte ha ofrecido al auditorio unos momentos verdaderamente inolvidables.

G. B.

Daily Telegraph, Londres, 27 de mayo de 1919.

Su modo de cantar es verdaderamente portentoso, en su policromía dinámica y su vuelo rítmico. Aquella dinámica policroma es tan asombrosa y potente que con suma perfección llega a reproducir todos los matices dinámicos, desde el más dulce *ppp* hasta el más furioso *fff*.

Scotsman, Londres, 27 de mayo de 1919.

El tono resultaba siempre preciso y exacto, y en cuanto al fraseo, era tan bello que aquello no parecía sino una exhibición de virtuosismo coral.

Tribuna, Roma, 30 de enero de 1923.

AUGUSTEUM — EL GRAN CONCIERTO DE AYER

¿Quiénes son los maestros de Moravia? Son sesenta cantantes adiestrados a fuerza de escrupulosísimos estudios y dirigidos, con una precisión infalible, por el Maestro Vach. Es un conjunto de verdaderos aristócratas del arte de cantar. Estos maestros merecerían ser acogidos por el auditorio más exigente, con la más respetuosa simpatía. Sus claras finalidades artísticas, su disciplina casi militar, todo eso merece el mayor elogio. Con una brillante perfección tratan los *smorzandos*, hasta terminar con un hálito apenas perceptible.

Epoca, Roma, 30 de enero de 1923.

Este coro es de los más perfectos que jamás llegamos a oír. Sus voces, amalgamados en un singular conjunto, con idéntico acierto, saben adaptarse al más delicado matiz de la melodía, como elevarse hasta un tronante clamor que impone la voz del amor o del dolor. Así llegan a formar un solo instrumento portentoso, con el cual el maestro Vach consiguió ejecutar la divina composición de Palestrina y una serie de obras de compositores checos.

Mondo, Roma, 30 de enero de 1923.

Es un conjunto de artistas dignos de todo respeto, y merecedores de la más ilimitada admiración. Su perfección la probó con su disciplina, su digna presentación, su adiestramiento musical, la uniformidad en la interpretación, su ingeniosa formación de los matices vocales y el acierto con que sabe adaptarse al argumento ideológico de las composiciones ejecutadas. En plena luz resplandecieron en tal ocasión los raros méritos del afamado maestro Vach, fundador y bizarro director de esta asociación coral.

Ruskia Viedomosti (Noticiero Ruso), Moscou, 13 de diciembre de 1913.

Los resultados obtenidos por esta masa coral nos parecen hasta cierto punto increíbles. ¡Qué precisión en las entradas de los distintos grupos y del conjunto, qué limpieza de entonación, incluso en las modulaciones indiscutiblemente arriesgadas, qué riqueza de matices y detalles dinámicos, qué precisión rítmica y fir-

meza de dicción! Tal modo de cantar supone una disciplina verdaderamente infernal, y eso que los coros son reproducidos de memoria, por tenerlos inculcados, tanto el maestro director como el coro, sin depender de los papeles. En cuanto a la virtuosidad, el coro es tan ejemplar como el mismo Cuarteto Checo.

Revista Teatral, Leningrado, 10 de diciembre de 1913.

Difícilmente podría encontrarse en Europa un conjunto artístico tan perfecto. Toda composición, interpretada por estos cantantes, es una soberana obra de arte en que sorprende su riqueza de matices, su belleza y fuerza expresiva. Alguna vez, la interpretación raya en perfecto virtuosismo, propio de las orquestas más eminentes.

Utro Rosii (La Aurora de Rusia), Moscou, 12 de diciembre de 1913.

Su maestría asombró incluso a aquellos de los músicos rusos que tienen motivo para enorgullecerse de los coros que tienen la primacía en el mundo: el Sinodal y el de la Opera Imperial Rusa. Una tenacidad colosal, unida a una rara disciplina, son los caminos que conducen a este grado de labor artística que los rusos estamos lejos de imaginarnos. Lo que más sobresale, sin embargo, es el factor psicológico y la inteligencia en la interpretación. Sería erróneo figurarse que este coro representa algo mecánicamente perfecto, algo como una máquina. ¡Eso no! Se trata de un organismo vivo.

Wiener Allgemeine Zeitung, 18 de noviembre de 1911.

La Asociación Coral de Maestros de Moravia ofreció en su concierto verdaderos milagros de precisión y belleza acústica. Parece inverosímil hasta qué grado de perfección ha llegado este coro. En su programa, de alto valor musical, se refleja su verdadera maestría. Tanto los cantantes como su director el profesor Vach, fueron frenéticamente aclamados. Fué ésta una velada soberbia.

Signale für die musikalische Welt, Leipzig, 26 de Abril de 1906.

El concierto de la Asociación Coral de los Maestros de Moravia debe calificarse como un acontecimiento artístico de los más señalados. Confieso con franqueza que jamás fuí testigo, en Leipzig, de semejante entusiasmo como aquel que llegaron a provocar los orfeonistas moravos. La disciplina de los orfeonistas moravos ha sido insuperable, lo más sublime que el poder humano es capaz de alcanzar. Hay que comprender que el profesor Vach, que lleva a los suyos a la lucha con un desborde de entusiasmo, domina no solamente el temperamento y lo más refinado del concepto musical, sino está dotado, además, del poder de arrancar a sus cantantes, tan pocos en número como ricos en material vocal, una labor de admirable plasticidad.

DR. VÍCTOR LEDERER.

tècnica i de l'expressió. Una passió robusta i varonívola domina en totes les seves obres, els temes són vigorosos i els desenrotllaments plens de lògica i de fantasia. Les darreres obres seves, que són les més conegudes, són himnes als poderosos fenòmens de la Natura o impetuosos cants d'amor íntim. Des de 1922 ocupa el càrrec de Director del Conservatori de Praga.

Les principals de les seves obres són les de piano, dos tríos, un quintet de piano, dos quartets de corda, diversos poemes simfònics i dues suites per orquestra; completen aquesta llista moltes i diverses composicions de música coral, de la que es destaquen les cinc inspirades *Balades* i quatre òperes. «Cançó de bressol nadalenca» és una inspirada composició que posa en boca de la Verge per adormir el Diví infant: Dorm, Infant Jesús, nascut en mig de la pobresa; reposa tranquil, que prou t'arribarà el sofrir quan prediquis l'amor a la ingrata humanitat.

JOAN MALAT. — Nat en 1843, a Sary Bydzov; mort a Praga, en 1915.— Fill d'un mestre nacional, fou notable pedagog i compositor ensems. Es autor de diversos mètodes teòricopràctics per a piano, harmonium, violí i flauta. El seu mèrit principal, però, consisteix en l'harmonització de les poesies populars txèques recollides per ell mateix en «El tresor nacional txec» (700 cançons), «Slovanska Lipa» (100 cançons) i «Cançons nacionals txeco-slovaques» (50 cançons per a veus d'home i 25, per a chors mixtes). Va escriure també dues òperes i més de cent cançons originals, ultra un gran nombre de duets, tríos i chors molt estimats pels orfeons del seu país.

FERRAN VACH. — Nat en 1860, a Bazlovice. — Va estudiar a Praga, i ha actuat com a director d'orquestrés teatrals a Brno i com a mestre de chors a Kromeriz, on foren interpretats sota la seva batuta els oratoris de Dvorak. Des de 1905 és professor de l'Escola de Mestres de Brünn. Té compostes un gran nombre d'obres religioses i chorals que li han donat un gran prestigi.

MINISTERIO
DE CULTURA

P R O G R A M A

I

A Moràvia	J. NESVERA
Caminant	J. B. FOERSTER
Desesperació	V. B. AIM
Nit d'estiu	F. NAUMANN
Festí	A. DVORAK
Cant del llaurador	F. SMETANA

II

TRES CANÇONS IBÈRIQUES

Negra Sombra (balada gallega)	J. DE MONTES
Els Soldats (cançó catalana)	C. LOZANO
Constància (cançó portuguesa)	RAMOS PINTO
Una prova d'amor	P. KRIZKOVSKY

III

Cançó de bressol nadalenca	V. NOVAK
El campament de la mort	F. HEGAR

TRES CANÇONS POPULARS TXEQUES

Les campanes del convent	J. MALAT
Si tu sabessis, mareta!	F. VACH
A ballar!	B. POKORNY

PROPER CONCERT:

La notabilíssima arpista, natural de Girona, professora al Conservatori de Ginebra,

LLUÏSA BOSCH

amb la cooperació de l'excel·lent violoncel·lista gironí

SANTS SAGRERA